

บทที่ 4

ศักยภาพของกลุ่มเกษตรกร จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยได้ศึกษาศักยภาพทางการเกษตรของกลุ่มและได้คัดเลือกตามศักยภาพทั้งหมด 20 กลุ่ม พบว่า มีกลุ่มเกษตรกรที่มีความสนใจในประเด็นการพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีจำนวน 3 อำเภอ 4 ตำบล 4 กลุ่มเกษตรกร มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.1 รายชื่อกลุ่มเกษตรกรที่สนใจประเด็นการพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนจังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	กลุ่มเกษตรกร
1	สันป่าตอง	อบต.บ้านกลาง	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านสันกอเกิด
2	พร้าว	ตต.น้ำแพร่	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ดอกคำ
3	สันป่าตอง	ตต.ยูหว่า	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดกึ่งแกลหลวง (P.J. ฟาร์ม)
4	หางดง	ตต.แม่ท่าช้าง	เกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนอินทรีย์

ที่มา: จากการวิจัย

โดยข้อมูลพื้นฐานซึ่งประกอบไปด้วยพื้นที่ทางการเกษตรของตำบล และศักยภาพของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ทั้ง 4 ตำบล จำนวน 4 กลุ่มเกษตรกร มีรายละเอียดของศักยภาพของกลุ่มเกษตรกร ดังต่อไปนี้

4.1 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลางอยู่ห่างจากอำเภอสันป่าตอง ไปทางทิศใต้ ประมาณ 12 กิโลเมตร มีจำนวนเนื้อที่ทั้งหมด 10.45 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,531.25 ไร่ ภูมิประเทศของตำบลบ้านกลาง โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางการเกษตร จำนวนหมู่บ้านในเขตมีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านปวงสนุก (บางส่วน) หมู่ที่ 5 บ้านท่ากาน หมู่ที่ 7

บ้านสันห่าว หมู่ที่ 8 บ้านใหม่สามหลัง และหมู่ที่ 10 บ้านสันกอเกิด ประชากรส่วนใหญ่ มีอาชีพหลัก คือ เกษตรกร พืชสวนที่ปลูกเป็นส่วนมาก ได้แก่ ลำไย นอกจากนี้จะมีการเพาะปลูกพืชผักสวนครัว เช่น กระเทียม และถั่วเหลือง เป็นต้น ส่วนอาชีพรอง คือ การรับจ้าง และทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในตำบล กลุ่มอาชีพที่ประชาชนจัดตั้งขึ้นในตำบลบ้านกลาง ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและสตรีสหกรณ์บ้านสันกอเกิด หมู่ที่ 10 ตำบลบ้านกลาง เป็นประเภทร้านค้าชุมชน จัดจำหน่ายสินค้าราคาถูก และสินค้าที่ได้จากการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรของกลุ่มแม่บ้าน เช่น ข้าวแต่น ข้าวเกรียบสมุนไพร เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกลุ่มเกษตรทำนา กลุ่มเกษตรผู้ปลูกลำไย กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง เป็นต้น ชุมชนเข้มแข็ง มีการรวมกลุ่มของชุมชน 3 หมู่บ้าน และจัดทำโรงน้ำดื่มเพื่อชุมชน จำนวน 2 แห่ง ทั้งนี้ ตำบลบ้านกลาง มีกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ที่สนใจเข้าร่วมโครงการในประเด็นการพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน 1 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านสันกอเกิด

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านสันกอเกิด มีสมาชิกทั้งหมด 67 คน สินค้าในกลุ่ม คือ ข้าวแต่นหน้าสมุนไพร กล้วยฉาบ ลำไยอบแห้ง และข้าวเกรียบผักต่าง ๆ สินค้าจะขายในตราสินค้า ดันเกิดสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความตั้งใจจริงในการทำงาน และมีความเชี่ยวชาญในการผลิตสินค้าต่าง ๆ แหล่งขายสินค้า ได้แก่ (1) โรงแรม (2) ตลาดทั่วไป และ (3) ผู้ซื้อรายใหญ่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยหลัก ๆ จะขายให้แก่โรงแรมถึงร้อยละ 70 ลูกค้านับว่าส่วนมากที่ซื้อจะเป็นลูกค้าประจำ เพราะมั่นใจในตัวสินค้า เนื่องจากก่อนการสั่งซื้อลูกค้าจะเข้ามาตรวจสอบคุณภาพของสินค้าก่อน และทางกลุ่มได้มีการขอใบรับรองมาตรฐานเรียบร้อยแล้ว และมีเอกสารการรับรองความสะอาด ปลอดภัย จากสาธารณสุข

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มเกษตร

จุดแข็งและโอกาส ได้แก่

- 1.1) มีสมาชิกที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตสินค้า การตลาด การประชาสัมพันธ์ และการจัดการบัญชี และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้ที่สนใจได้
- 1.2) มีหน่วยงานที่คอยให้ความช่วยเหลือด้านความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่กลุ่มเกษตรกร
- 1.3) กลุ่มมี webpage และ facebook ในการประชาสัมพันธ์ และขายสินค้าเกษตร

1.4) สินค้าเกษตรของกลุ่มมีการตรวจสอบคุณภาพสินค้าเสมอ ความสวยงามของสินค้า บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพก่อนส่งสินค้า ถ้าไม่สมบูรณ์ทางกลุ่มจะเปลี่ยนสินค้าให้ใหม่ทันที

1.5) สินค้าเกษตรมีความต้องการในระดับประเทศในกลุ่มลูกค้ารายใหญ่

1.6) สินค้ามีมาตรฐาน มีใบรับรองมาตรฐาน และมีเอกสารการรับรองความสะอาด ปลอดภัย จากสาธารณสุข โดยซื้อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรบ้านสันก่อเกิด (brand ต้นเกิด)

1.7) ตลาดสินค้ามีความหลากหลายและรองรับสินค้าเกษตรของกลุ่ม จุดอ่อนและอุปสรรค ได้แก่

1.1) มีคู่แข่งทางการตลาดมาก โดยเฉพาะที่จังหวัดลำปางซึ่งมีผู้ผลิตจำนวนมาก

1.2) สินค้ามีข้อจำกัดในความหลากหลายของตัวสินค้าให้เข้ากับแต่ละกลุ่มลูกค้า

4.2 เทศบาลตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว

ตำบลน้ำแพร่ ตั้งอยู่ทางด้านทิศ ตะวันตกเฉียงใต้จากที่ว่าการอำเภอพร้าว ระยะทางจากที่ว่าการอำเภอพร้าว ประมาณ 6 กิโลเมตร สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ ประมาณร้อยละ 60 พื้นที่เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย ประมาณร้อยละ 40 จำนวนเป็นพื้นที่ทำการเกษตร 8,678 ไร่ พื้นที่ภูเขาและป่าไม้ 30,645.45 ไร่ และพื้นที่อยู่อาศัยและอื่น ๆ 1,007 ไร่ จำนวนหมู่บ้านในเขตปกครองมีทั้งหมด 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านหนองปลามัน หมู่ที่ 2 บ้านป่าจิว หมู่ที่ 3 บ้านสันขวาง หมู่ที่ 4 บ้านน้ำแพร่ หมู่ที่ 5 บ้านโละป่าตอง หมู่ที่ 6 บ้านแม่ละงอง หมู่ที่ 7 บ้านสหกรณ์คำริ และหมู่ที่ 8 บ้านป่าอ้อ โดยประชากรหมู่ที่ 6 ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา เผ่าอาก้อ กะเหรี่ยง ประชากรหมู่ที่ 8 ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา เผ่าลื้อ จีนฮ่อ อาชีพประชากรส่วนใหญ่คือ เกษตรกร ร้อยละ 60 ทั้งนี้ตำบลน้ำแพร่ มีกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ที่สนใจเข้าร่วมโครงการในประเด็นการพัฒนาธุรกิจเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน 1 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ดอกคำ

มีสมาชิก 14 คน สมาชิกทุกคนมีความเชี่ยวชาญในการปลูกข้าวในทุกด้าน เพราะปลูกข้าวอินทรีย์มาแล้วเกือบ 20 ปี พันธุ์ข้าวที่กลุ่มปลูก ได้แก่ ข้าวหอมนิล ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวมะลิแดงมันปู และข้าวมะลิ 105 ปลูกโดยใช้ระบบอินทรีย์ทั้งหมด สมาชิกจึงมีพื้นที่การเพาะปลูกน้อยเพื่อการดูแลที่ดีและครอบคลุม ผลผลิตมีคุณภาพสูง การขายสินค้ามีดังนี้ สินค้าร้อยละ 60 จะขาย

ส่งไปยัง 2 แห่ง คือ (1) ส่งกรุงเทพฯ โดยจะแพ็คแบบสูญญากาศ ในปริมาณ 1 กิโลกรัม/ถุง (2) ส่งเอเดน (ตลาดสินค้าอินทรีย์) แพ็คกระสอบละ 50 กิโลกรัม โดยขนส่งผ่านน้ำแข็งแห้งและควั่นเหนือขนส่ง เพื่อขายต่อไปยังต่างจังหวัด (แพร่ อุดรดิตต์ และพิษณุโลก) และขายปลีก ร้อยละ 40 ในตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ JJ market

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มเกษตรกร

จุดแข็งและโอกาส ได้แก่

1.1) กลุ่มมีสมาชิกที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการผลิต (การทำเกษตรอินทรีย์ และเทคนิคการปลูกข้าวผสมกันหลาย ๆ ชนิด) ด้านการตลาด การแปรรูป การจัดการบัญชี และกลุ่มเป็นศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

1.2) สินค้าของกลุ่มมีตลาดที่กว้างและหลากหลาย

1.3) สินค้าเกษตรมีความต้องการในระดับประเทศในกลุ่มลูกค้ารายใหญ่ และรายย่อย

จุดอ่อนและอุปสรรค ได้แก่

1.1) เกษตรกรยังขาดความสามารถในการผลิตสินค้าให้ได้ปริมาณที่มาก

4.3 เทศบาลตำบลยี่หว้า อำเภอสันป่าตอง

เทศบาลตำบลยี่หว้า อยู่บริเวณกลางหนองสระเรียม ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอสันป่าตอง ประมาณ 3 กิโลเมตร มีขนาดพื้นที่ทั้งหมด 18.96 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปตำบลยี่หว้าเป็นที่ราบลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ไม่มีเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือภูเขา เป็นพื้นที่ราบทั้งหมด มีจำนวนหมู่บ้านในพื้นที่เขตของเทศบาลตำบลยี่หว้า ประกอบด้วยหมู่บ้าน จำนวน 14 หมู่บ้าน ประชากรส่วนใหญ่ในเทศบาลตำบลยี่หว้า มีอาชีพหลักในด้านการเกษตร ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรวม ประกอบด้วย การทำนา ทำสวน โดยมีพื้นที่ปลูกพืช ดังนี้ ปลูกข้าว จำนวน 2,912 ไร่ ปลูกถั่วเขียว จำนวน 2,503 ไร่ ปลูกถั่วเหลือง จำนวน 411 ไร่ ปลูกมะม่วง จำนวน 282 ไร่ และปลูกพืชผัก จำนวน 49 ไร่ การทำประมง คือ เลี้ยงปลาและกบ ส่วนปศุสัตว์มีการเลี้ยง ไก่ชน ไก่ไข่ ไก่เนื้อ และหมู ทั้งนี้ตำบลยี่หว้า มีกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ที่สนใจเข้าร่วม โครงการในประเด็นการพัฒนา กลุ่มธุรกิจเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน 1 กลุ่ม คือ

1) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วยแลหลวง (P.J. ฟาร์ม)

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วยแลหลวง (P.J. ฟาร์ม) เป็นธุรกิจครอบครัว มีสมาชิกทั้งหมด 7 คน เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญทั้งการทำก้อน การผสมเชื้อ การดูแลระหว่าง การเพาะเห็ด และวิทยาการการเก็บเกี่ยวที่มีประสิทธิภาพ ฟาร์มมีการเพาะเห็ดหลายชนิด ได้แก่

เห็ดนางฟ้า เห็ดอังกาบ เห็ดเป่าฮื้อ เห็ดหลินจือ เห็ดหูหนู และเห็ดโคนญี่ปุ่น ซึ่งสินค้ามีใบรับรองมาตรฐาน GAP และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) สินค้าจะขายส่งร้อยละ 60 ผ่านทางรถยนต์และเครื่องบิน และขายปลีก ร้อยละ 40 โดยผู้ซื้อจะมารับซื้อหน้าฟาร์ม

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มเกษตรกร

จุดแข็งและโอกาส ได้แก่

1.1) กลุ่มมีสมาชิกที่มีความเชี่ยวชาญใน (1) ด้านการผลิต การเพาะเห็ด (2) การตลาด การขายในตลาดทั่วไป (Mass product) ในตลาดท้องถิ่น และตลาดส่ง contact (3) การแปรรูปสินค้า การแปรรูปเห็ด หมูยอเห็ด และน้ำเห็ด (4) การประชาสัมพันธ์ การออกร้านตามงานแสดงสินค้าของหน่วยงานราชการ OTOP กรมเกษตร และอำเภอ (5) การจัดการบัญชีของกลุ่ม

1.2) มีหน่วยงานที่คอยให้ความช่วยเหลือด้านความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่กลุ่มเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

1.3) สินค้าไปรับรองมาตรฐาน GAP และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

1.4) ตลาดสินค้ามีความหลากหลายและรองรับสินค้าเกษตรของกลุ่ม

1.5) สินค้าเกษตรมีความต้องการในระดับประเทศในกลุ่มลูกค้าประจำ ทั้งในและต่างจังหวัด

จุดอ่อนและอุปสรรค ได้แก่

1.1) มีคู่แข่งทางการตลาดจำนวนมาก

1.2) เกษตรกรยังไม่สามารถผลิตสินค้าในปริมาณที่มากได้ ตามคำสั่งซื้อสินค้าเห็ดจาก MK และประเทศสิงคโปร์

4.4 เทศบาลตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอหางดง

ตำบลแม่ท่าช้าง ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอหางดง ประมาณ 1.5 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 4.056 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,535 ไร่ ภูมิประเทศเป็นที่ราบ สามารถทำเป็นพื้นที่เพาะปลูกพืชผลต่าง ๆ ที่อยู่อาศัย และการพาณิชย์อื่น ๆ มีลำน้ำธรรมชาติที่สำคัญ 2 สาย คือ แม่น้ำปิง และลำน้ำแม่ท่าช้าง โดยมีจำนวนหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบทั้งหมด 6 หมู่บ้าน 2 ชุมชน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านท้าวคำวัง หมู่ที่ 5 บ้านแม่จ๊ก หมู่ที่ 6 บ้านดงหลวง หมู่ที่ 7 บ้านป่าแปะ-โรงวัว หมู่ที่ 8 บ้านกอง หมู่ที่ 9 บ้านดง ส่วนชุมชน ได้แก่ ชุมชนธารอิงคอย และชุมชนเจริญทรัพย์ ทั้งนี้ตำบลแม่ท่าช้าง มีกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ที่สนใจเข้าร่วมโครงการในประเด็นการพัฒนาของกลุ่มธุรกิจเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน 1 กลุ่ม คือ

1) เกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนอินทรีย์

เกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนในระบบอินทรีย์ เป็นธุรกิจครอบครัวในนามไรซ์รินทร์พรรณ ทำมาแล้ว 3 ปี ซึ่งการผลิตเมล่อนจะไม่เน้นที่ปริมาณผลผลิตแต่จะเน้นที่คุณภาพ น้ำหนัก และความหวาน จึงมีโรงเรือนในการปลูกเพียง 3 โรง ต้นเมล่อน 1 ต้น จะควบคุมให้มีผลไม่เกิน 2 ลูก ระบบการเพาะปลูกจะปลูกในกระถางควบคุมโรค มีระบบน้ำที่ควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์ทั้งหมด เมล่อนที่ปลูกจะมี 3 พันธุ์ คือ พันธุ์อัลฟา กรีนเน็ต และออเรนจ์เน็ต ซึ่งจะปลูกหมุนเวียนกันตลอดทั้งปี ผลผลิตทั้งหมดได้รับรองมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP พืช) ทางไรซ์รินทร์พรรณจะผลิตขายทั้งเมล่อนสดและน้ำเมล่อนสกัดเย็น การซื้อขายปลีกจะผ่าน facebook และขายให้แก่ลูกค้าประจำที่โทรศัพท์เข้ามาสั่งซื้อ หรือเดินทางมาซื้อหน้าไร่

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มเกษตรกร

จุดแข็งและโอกาส ได้แก่

- 1.1) กลุ่มเกษตรกรมีสมาชิกที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการผลิต โดยการปลูกระบบไฮโดรโปนิกส์ (ใช้ระบบน้ำหยดควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์) วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตอย่างประณีต ด้านการตลาด ด้านการจัดการบัญชี และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตได้
- 1.2) มีหน่วยงานที่คอยให้ความช่วยเหลือด้านความรู้แก่กลุ่มเกษตรกรในด้านการผลิตและการตลาด
- 1.3) มีการใช้เทคโนโลยี (webpage facebook และline) ในการบริหารจัดการกลุ่ม
- 1.4) สินค้าเกษตรมีความต้องการในระดับประเทศและกลุ่มลูกค้าประจำ
- 1.5) สินค้ามีความได้เปรียบในเรื่องของสายพันธุ์ที่ใช้ เป็นสายพันธุ์ญี่ปุ่นแท้ เน้นคุณภาพในการผลิตและความสะอาดของฟาร์ม
- 1.6) มีตลาดที่หลากหลายทั้งการขายออนไลน์ที่มีการส่งสินค้าผ่านบริษัทขนส่งเอกชน เคอรี่ เอ็กเพรส และการขายที่หน้าฟาร์ม สินค้าเกษตรมีความหลากหลาย (ผลสดและแปรรูปน้ำเมล่อน)
- 1.7) สินค้าเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐาน ด้านระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAPพืช) จากกรมวิชาการเกษตร และการจดทะเบียนพาณิชย์

จุดอ่อนและอุปสรรค ได้แก่

1.1) สินค้ามีคู่แข่งทางการตลาดเพิ่มมากขึ้น

1.2) เกษตรกรยังไม่สามารถผลิตสินค้าเกษตรในปริมาณที่มากพอกับความ
ความต้องการได้ เนื่องจากทางกลุ่มเน้นคุณภาพในการผลิตที่สูง

สรุปแนวทางในการพัฒนากลุ่มเกษตรกร ในประเด็นการพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตรจังหวัด
เชียงใหม่ ด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ

1) การพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตร เป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่า
พอใจไปสู่สภาพที่น่าพอใจ ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การพัฒนาตามแนว
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มในทางสายกลาง เพื่อให้
ธุรกิจเกิดความยั่งยืน และก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

2) กลุ่มธุรกิจเกษตรควรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในด้านความรู้และ
ด้านนวัตกรรมการผลิต เพื่อนำมาปรับใช้กับการดำเนินธุรกิจ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีการ เช่น
การศึกษาจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ การค้นคว้าวิจัย เรื่องความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค
ผนวกกับช่องว่างทางการตลาด เพื่อนำมาวิเคราะห์พัฒนาออกแบบสินค้าใหม่ ๆ เป็นต้น

3) การประสานงาน ความร่วมมือ และจัดหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกชุมชน เป็นทฤษฎี
ใหม่ขึ้นก้าวหน้าสู่ภายนอกชุมชน เพื่อร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรเอกชน ธนาคาร ในด้าน
เงินทุน การผลิต การตลาด การจัดการ และข่าวสารข้อมูล เพื่อช่วยเหลือในการพัฒนากลุ่มและ
การจัดหาเงินทุน

4) ผู้นำกลุ่มธุรกิจเกษตรใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหรือเป้าหมาย
ในการพัฒนาของกลุ่ม และให้ความรู้ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก่สมาชิกในกลุ่มให้มีความ
เข้าใจและพัฒนาร่วมกัน รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลในกลุ่ม โดยยึดหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง คือ การจัดสรรกำลังคนให้เหมาะสมกับงานและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
การสร้างบรรทัดฐานการดำเนินงานสอดคล้องกับหลักปรัชญา และการวางแผนพัฒนาทรัพยากร
บุคคลให้มีความสามารถตามเป้าหมายของกลุ่ม

5) การวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจเกษตรให้มีความพอประมาณ เช่น
การตั้งเป้าหมายในการทำงานที่เหมาะสม การใช้จ่ายของกลุ่ม (ต้นทุนด้านการจัดการ) ดำเนินอย่าง
มีประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า โดยใช้หลักความพอประมาณในการลงทุนต่าง ๆ และการใช้
ทรัพยากรทุกส่วนที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นต้น

6) การวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจเกษตรด้วยความมีเหตุมีผล เช่น การวาง
ระบบการทำงานที่มีความเป็นไปได้ตามเงินทุนที่กลุ่มมีอยู่ การศึกษาการผลิตสินค้าเกษตรของ

กลุ่มอย่างรอบคอบและสร้างจุดขายให้มีความยั่งยืน โดยอาศัยความรู้จากการเข้าร่วมการอบรมและงานวิจัยเชิงวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

7) การวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจเกษตร โดยมีภูมิคุ้มกันในกลุ่มที่ดี เช่น การสร้างระบบติดตามและประเมินผลการทำงาน การวางแผนบริหารหรือลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และการสร้างแผนการดำเนินงานเป็นระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความสมดุล มั่นคงในกลุ่มธุรกิจเกษตร เป็นต้น

8) ผู้นำและสมาชิกทุกคนในกลุ่มธุรกิจเกษตรควรมีคุณธรรมในการดำเนินงาน (ยึดหลักธรรมาภิบาล) มีความโปร่งใส ตรวจสอบการทำงานได้ ผู้นำและสมาชิกกลุ่มมีความซื่อสัตย์สุจริต ต่อทั้งองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้อง

9) การจัดการและระบบการทำงานของกลุ่มธุรกิจเกษตรควรเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป เน้นความมั่นคงของกลุ่มในระยะยาว ไม่หวังผลกำไรที่สูงจนเกินไป และไม่เน้นกำไรในระยะสั้นเป็นหลัก

4.5 การพัฒนาเกษตรกรชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้การแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อธิบายด้วยแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงคือ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ประกอบด้วย ความพอเพียง 3 ประการ คือ

1) ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในอนาคตทั้งใกล้และไกล

และ 2 เงื่อนไข คือ

1) เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และมีความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

2) เงื่อนไขที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียรใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

จากแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ตามศักยภาพของกลุ่มธุรกิจชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ได้ดังนี้

4.5.1 การปฏิบัติตามความพอประมาณ

1) การวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจเกษตรให้มีความพอประมาณ เช่น การตั้งเป้าหมายในการทำงานที่เหมาะสม การใช้จ่ายของกลุ่ม (ต้นทุนด้านการจัดการ) ดำเนินอย่างมีประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า โดยใช้หลักความพอประมาณในการลงทุนต่าง ๆ และการใช้ทรัพยากรทุกส่วนที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นต้น

2) การจัดการและระบบการทำงานของกลุ่มธุรกิจเกษตรควรเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป เน้นความมั่นคงของกลุ่มในระยะยาว ไม่หวังผลกำไรที่สูงจนเกินไป และไม่เน้นกำไรในระยะสั้นเป็นหลัก

4.5.2 การปฏิบัติตามความมีเหตุผล ได้แก่

1) การพัฒนาของกลุ่มธุรกิจเกษตร เป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพอใจไปสู่สภาพที่น่าพอใจ ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การพัฒนาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มในทางสายกลาง เพื่อให้ธุรกิจเกิดความยั่งยืน และก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

2) การวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจเกษตรด้วยความมีเหตุมีผล เช่น การวางระบบการทำงานที่มีความเป็นไปได้ตามเงินทุนที่กลุ่มมีอยู่ การศึกษาการผลิตสินค้าเกษตรของกลุ่มอย่างรอบคอบและสร้างจุดขายให้มีความยั่งยืน โดยอาศัยความรู้จากการเข้าร่วมการอบรมและงานวิจัยเชิงวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

4.5.3 การปฏิบัติตามการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ได้แก่

1) การประสานงาน ความร่วมมือ และจัดหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกชุมชน เป็นทฤษฎีใหม่ขึ้นก้าวหน้าสู่ภายนอกชุมชน เพื่อร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรเอกชน ชนาคาร์ ในด้านเงินทุน การผลิต การตลาด การจัดการ และข่าวสารข้อมูล เพื่อช่วยเหลือในการพัฒนาและบริหารจัดการเงินทุน

2) การวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจเกษตรโดยมีภูมิคุ้มกันในกลุ่มที่ดี เช่น การสร้างระบบติดตามและประเมินผลการทำงาน การวางแผนบริหารหรือลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และการสร้างแผนการดำเนินกิจการเป็นระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความสมดุล มั่นคงในกลุ่มธุรกิจเกษตร เป็นต้น

4.5.4 การปฏิบัติตามเงื่อนไขความรู้ ได้แก่

1) กลุ่มธุรกิจเกษตรควรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในด้านความรู้และด้านนวัตกรรมการผลิต เพื่อนำมาปรับใช้กับการดำเนินธุรกิจ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีการ เช่น การศึกษาจากหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ การค้นคว้าวิจัย เรื่องความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคผนวกกับช่องว่างทางการตลาด เพื่อนำมาวิเคราะห์พัฒนาออกแบบสินค้าใหม่ ๆ เป็นต้น

2) ผู้นำกลุ่มธุรกิจเกษตรใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหรือเป้าหมายในการพัฒนาของกลุ่ม และให้ความรู้ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก่สมาชิกในกลุ่ม ให้มีความเข้าใจและพัฒนาร่วมกัน รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลในกลุ่ม โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การจัดสรรกำลังคนให้เหมาะสมกับงานและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การสร้างบรรทัดฐานการดำเนินงานสอดคล้องกับหลักปรัชญา และการวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความสามารถตามเป้าหมายของกลุ่ม

4.5.5 การปฏิบัติตามเงื่อนไขที่จะต้องเสริมสร้าง ได้แก่

1) ผู้นำและสมาชิกทุกคนในกลุ่มธุรกิจเกษตรควรมีคุณธรรมในการดำเนินงาน (ยึดหลักธรรมาภิบาล) มีความโปร่งใส ตรวจสอบการทำงานได้ ผู้นำและสมาชิกกลุ่มมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อทั้งองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้อง